

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας

Εκστρατείες Επιθεώρησης Εργοταξίων Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2011 και 2012

Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και Συντονιστής για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και την εκτέλεση του έργου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ), κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου – Δεκεμβρίου 2012, όπως και πέρσι, θα διεξάγει ειδική εκστρατεία επιθεωρήσεων των εργοταξίων, με στόχο τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας που ρυθμίζει το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και τους Συντονιστές για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και την εκτέλεση του έργου.

Οι επιθεωρήσεις που διεξήχθησαν κατά την εκστρατεία του 2011 επικεντρώθηκαν στον έλεγχο συμμόρφωσης των κυρίων των έργων (ιδιοκτητών) και των αναδόχων (μελετητών, επιβλεπόντων, εργολάβων) με τις διατάξεις της πιο πάνω Νομοθεσίας.

Στα πλαίσια της εκστρατείας του 2011 έγινε έλεγχος για να διαπιστωθεί κατά πόσον ετοιμάζονται κατάλληλα ΣΑΥ στο στάδιο της μελέτης του έργου και εάν γίνεται ανάλογη προσαρμογή της μελέτης αυτής. Επίσης, εξετάστηκε εάν στη συνέχεια το ΣΑΥ συμπληρώνεται κατάλληλα και αναπροσαρμόζεται κατά την εκτέλεση του έργου και κατά πόσον αξιοποιείται για να ενημερώνονται οι εμπλεκόμενοι υπεργολάβοι και άλλοι συντελεστές του έργου.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της πιο πάνω εκστρατείας διερευνήθηκε εάν οι Συντονιστές για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας διέθεταν τα απαιτούμενα προσόντα που καθορίζονται από τις αντίστοιχες πρόνοιες της Νομοθεσίας, συντόνιζαν τους μελετητές, εκπονούσαν και αναπροσάρμοζαν το ΣΑΥ κατά τη μελέτη του έργου. Εξετάστηκε επίσης εάν οι Συντονιστές συντόνιζαν και οργάνωναν τη συνεργασία μεταξύ των εργολάβων και υπεργολάβων, αναπροσάρμοζαν το ΣΑΥ και έλεγχαν την εφαρμογή του κατά την εκτέλεση του έργου.

Συνολικά κατά την περίοδο της περσινής εκστρατείας πραγματοποιήθηκαν 217 επιθεωρήσεις, από τις οποίες 25 επιθεωρήσεις έργων στο στάδιο της μελέτης και 192 επιθεωρήσεις έργων στο στάδιο της εκτέλεσης.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της εκστρατείας του 2011 κατέδειξε τα ακόλουθα:

- Τα επίπεδα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, στον κατασκευαστικό τομέα έχουν μεν βελτιωθεί αλλά δεν είναι ικανοποιητικά.
- Οι κύριοι των έργων και οι μελετητές γνώριζαν ότι είχαν υποχρεώσεις για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία αλλά στην πλειονότητά τους αγνοούσαν την υποχρέωσή τους για τον ορισμό Συντονιστή για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά τη μελέτη του έργου. Επίσης, δεν γνώριζαν τα απαιτούμενα προσόντα, τα καθήκοντα και τον ρόλο του Συντονιστή. Στις πλείστες περιπτώσεις όπου ορίζονται Συντονιστές δεν εκτελούσαν τα κατάλληλα καθήκοντα και δεν εμπλέκονταν στην εκπόνηση της μελέτης στο βαθμό που θα έπρεπε.
- Διαπιστώθηκε σύγχυση ρόλων και έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων συντελεστών στο στάδιο της μελέτης.

- Σε πολλές περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι ανατέθηκε η ετοιμασία του ΣΑΥ, τόσο κατά την εκπόνηση της μελέτης όσο και κατά την εκτέλεση ενός έργου, σε πρόσωπα τα οποία δεν διέθεταν τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία προσόντα και δεν είχαν επαρκείς γνώσεις ούτε για τα κατασκευαστικά έργα ούτε και για τα θέματα ασφάλειας και υγείας σε σχέση με τα έργα αυτά.
- Οι Συντονιστές κατά την εκτέλεση των έργων σε αρκετές περιπτώσεις ανάθεσαν την αναπροσαρμογή των ΣΑΥ, πριν από την έναρξη των εργασιών, σε αναρμόδια πρόσωπα που δεν είχαν πάντοτε επαρκείς γνώσεις και εμπειρία για τα κατασκευαστικά έργα και τις εργασίες των εργοταξίων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μη γίνεται ορθή ανάπτυξη, συμπλήρωση και αναπροσαρμογή των ΣΑΥ.

Βασικός στόχος της φετινής εκστρατείας είναι η ανάδειξη και αξιοποίηση του ρόλου των Συντονιστών καθώς και η ανάδειξη της σημασίας της εκπόνησης και εφαρμογής κατάλληλου ΣΑΥ το οποίο, ως το βασικό εργαλείο πρόληψης, θα συμβάλει αποτελεσματικά στη βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας στην εργασία στον κατασκευαστικό τομέα.

Για σκοπούς πληροφόρησης επισυνάπτεται ως Παράρτημα **κατάλογος** των σημείων στα οποία θα επικεντρωθεί η εν λόγω εκστρατεία μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας έχει εκδώσει σχετικούς οδηγούς και ενημερωτικά έντυπα τα οποία διατίθενται σε έντυπη μορφή από τα Κεντρικά Γραφεία και τα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και τα οποία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους αρμόδιους Λειτουργούς Επιθεώρησης Εργασίας στα τηλ. 22405614, 22405616, 22405676.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2012

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκστρατεία Επιθεώρησης ΕργοταξίωνΣεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2012Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και Συντονιστές για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας

A/A	Σημεία Ελέγχου
A	ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (στάδιο μελέτης έργου)
1.	Συντελεστές έργου
2.	Περιγραφή έργου
3.	Διαχείριση ασφάλειας και υγείας
4.	Χωροταξικό σχέδιο
5.	Πληροφορίες για υφιστάμενο χώρο/περιβάλλον
6.	Κανόνες εργοταξίου
7.	Ανάλυση εργασιών ανά φάση και δραστηριότητα
8.	Προβλέψιμοι κίνδυνοι ανά δραστηριότητα
9.	Προβλέψιμοι κίνδυνοι λόγω διεξαγωγής εργασιών ταυτόχρονα
10.	Μέτρα προστασίας και πρόληψης ανά δραστηριότητα
11.	Μέτρα προστασίας και πρόληψης για ταυτόχρονες εργασίες
12.	Μη εκτιμημένοι κίνδυνοι
13.	Ασφαλείς μέθοδοι εργασίας
14.	Αναπροσαρμογή της μελέτης του έργου
B	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (στάδιο μελέτης έργου)
15.	Καθορίζεται στην εκ των προτέρων γνωστοποίηση
16.	Μέλος ΕΤΕΚ
17.	Εκπόνηση ΣΑΥ
18.	Αναπροσαρμογή του ΣΑΥ
19.	Συντονισμός των μελετητών
20.	Εμπλοκή στο στάδιο της εκτέλεσης του έργου

Γ	ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (στάδιο εκτέλεσης έργου)
21.	Συντελεστές έργου
22.	Περιγραφή έργου και εργασιών
23.	Διαχείριση θεμάτων ασφάλειας και υγείας
24.	Χωροταξικό σχέδιο
25.	Κανόνες εργοταξίου
26.	Ανάλυση εργασιών ανά φάση, δραστηριότητα και θέση εργασίας
27.	Κίνδυνοι ανά θέση εργασίας
28.	Κίνδυνοι λόγω διεξαγωγής εργασιών ταυτόχρονα
29.	Μέτρα προστασίας και πρόληψης ανά θέση εργασίας
30.	Μέτρα προστασίας και πρόληψης για ταυτόχρονες εργασίες
31.	Αποτύπωση των σημείων εγκατάστασης των ικριωμάτων
32.	Ενημέρωση υπεργολάβων
Δ	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (στάδιο εκτέλεσης έργου)
33.	Καθορίζεται στην εκ των προτέρων γνωστοποίηση
34.	Απαιτούμενα προσόντα
35.	Αναπροσαρμογή ΣΑΥ
36.	Έλεγχος εφαρμογής ΣΑΥ
37.	Οργάνωση συνεργασίας μεταξύ εργολάβων και υπεργολάβων

A. Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας (στάδιο μελέτης έργου):

- 1:** Εάν γίνεται ονομαστική αναφορά με πλήρη στοιχεία επικοινωνίας όλων των συντελεστών του έργου που είναι γνωστοί στο στάδιο της μελέτης (ιδιοκτήτες, μελετητές, συντονιστής, κ.α.)
- 2:** Εάν γίνεται επαρκής περιγραφή του έργου.
- 3:** Εάν καθορίζονται διαδικασίες διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας και συντονισμού των συντελεστών του έργου (περιλαμβανομένων και των μελετητών/επιβλεπόντων) π.χ. συναντήσεις, διάθεση του ΣΑΥ, κ.τ.λ.
- 4:** Εάν υπάρχει χωροταξικό σχέδιο στο οποίο να αποτυπώνεται ο χώρος του εργοταξίου, τα προτεινόμενα σημεία ανέγερσης και ο προτεινόμενος τύπος των ικριωμάτων, η θέση του γερανού, είσοδοι - έξοδοι εργοταξίου, κ.τ.λ.
- 5:** Εάν αναφέρονται πληροφορίες για τη χρήση της γης, τις υφιστάμενες υπηρεσίες (υπόγειες/εναέριες), τα χαρακτηριστικά τους εδάφους, τους κινδύνους από υφιστάμενες κατασκευές, κ.τ.λ.
- 6:** Εάν αναφέρονται οι κανόνες που εισηγείται ο μελετητής/συντονιστής για να εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου. Οι κανόνες πρέπει να είναι σε απλή γλώσσα, σύντομοι και να αναφέρονται στα σχετικά μέτρα πρόληψης.
- 7:** Εάν γίνεται ανάλυση των εργασιών ανά φάση και δραστηριότητα ώστε να μπορούν να προβλεφθούν οι πιθανοί κίνδυνοι από τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των εργασιών που εκτελούνται ταυτόχρονα.
- 8:** Εάν καταγράφονται οι προβλέψιμοι κίνδυνοι που αναμένεται να ενέχονται στην κάθε δραστηριότητα.
- 9:** Εάν καταγράφονται οι κίνδυνοι που αναμένεται να δημιουργηθούν λόγω της ταυτόχρονης διεξαγωγής δραστηριοτήτων.
- 10:** Εάν καθορίζονται τα απαιτούμενα μέτρα ή/και ενέργειες που ο μελετητής/συντονιστής εισηγείται για την αποφυγή ή την μείωση των κινδύνων που δημιουργούνται ανά δραστηριότητα.
- 11:** Εάν καθορίζονται τα απαιτούμενα μέτρα ή/και ενέργειες που ο μελετητής/συντονιστής εισηγείται για την αποφυγή ή την μείωση των κινδύνων που δημιουργούνται λόγω της διεξαγωγής ταυτόχρονων δραστηριοτήτων.
- 12:** Εάν περιλαμβάνονται πληροφορίες για τους κινδύνους που δεν είναι δυνατό να εκτιμηθούν στο στάδιο της μελέτης και θα πρέπει να εκτιμηθούν στο στάδιο της εκτέλεσης του έργου πριν την εκτέλεση της εργασίας.
- 13:** Εάν το ΣΑΥ περιέχει ασφαλείς μεθόδους εργασίας που ο μελετητής/συντονιστής εισηγείται για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους ή αν καθορίζονται οι εργασίες αυτές για τις οποίες θα πρέπει να αναπτυχθούν οι ασφαλείς μέθοδοι εργασίας πριν την έναρξη των εργασιών, π.χ. αντιστήριξη εκσκαφών, εκτέλεση εργασιών μέσα σε εκσκαφές, εγκατάσταση μεγάλων διαστάσεων υαλοπινάκων σε ψηλό μεταλλικό κτίριο.
- 14:** Εάν έχουν αναπροσαρμοστεί τα κατασκευαστικά σχέδια, οι τεχνικές προδιαγραφές και άλλα έγγραφα της μελέτης σύμφωνα με το ΣΑΥ.

B. Συντονιστής Ασφάλειας & Υγείας (στάδιο μελέτης έργου):

- 15:** Εάν Συντονιστής είναι το ίδιο πρόσωπο που καθορίζεται στην εκ των προτέρων γνωστοποίηση.
- 16:** Εάν ο Συντονιστής είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο μελών του ΕΤΕΚ.
- 17:** Εάν το ΣΑΥ εκπονήθηκε από το Συντονιστή στο στάδιο μελέτης.
- 18:** Εάν σε περίπτωση τροποποίησης της μελέτης του έργου έγινε η ανάλογη αναπροσαρμογή στο ΣΑΥ.
- 19:** Εάν υπάρχουν στοιχεία που να τεκμηριώνουν το συντονισμό των μελετητών για την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης κατά την εκπόνηση της μελέτης και το σχεδιασμό του έργου καθώς και την εμπλοκή όλων των μελετητών στην σύνταξη του ΣΑΥ π.χ. πρακτικά συναντήσεων, αλληλογραφία, κ.τ.λ.
- 20:** Εάν υπάρχουν στοιχεία που να τεκμηριώνουν την εμπλοκή του Συντονιστή, στις διαδικασίες που αφορούν τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στο στάδιο της εκτέλεσης του έργου και ειδικότερα σε σχέση με αλλαγές στην μελέτη του έργου, π.χ. πρακτικά συναντήσεων, αλληλογραφία, ημερολόγιο εργοταξίου, κ.τ.λ.

Γ. Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας (στάδιο εκτέλεσης έργου):

21: Εάν γίνεται ονομαστική αναφορά με πλήρη στοιχεία επικοινωνίας όλων των συντελεστών του έργου (ιδιοκτήτες, μελετητές, συντονιστές, εργολάβος, υπεργολάβοι, κ.α.)

22: Εάν γίνεται επαρκής περιγραφή του έργου και των εργασιών που θα εκτελούνται.

23: Εάν υπάρχει η οργανωτική δομή διεύθυνσης του εργοταξίου όπου φαίνεται ο Συντονιστής και η ομάδα διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας και εάν καθορίζονται οι διαδικασίες διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας και συντονισμού των συντελεστών του έργου.

24: Εάν υπάρχει χωροταξικό σχέδιο στο οποίο να αποτυπώνεται ο χώρος του εργοταξίου, οι διάδρομοι διακίνησης, οι χώροι αποθήκευσης, τα σημεία ανέγερσης ικριωμάτων, οι χώροι διευκολύνσεων, είσοδοι- έξοδοι εργοταξίων, κ.τ.λ.

25: Εάν αναφέρονται οι κανόνες που πρέπει να εφαρμόζονται ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και υγεία εντός του εργοταξίου. Οι κανόνες πρέπει να είναι σε απλή γλώσσα, σύντομοι και να επιβάλλουν την εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων προστασίας και πρόληψης.

26: Εάν γίνεται καθορισμός και ανάλυση των εργασιών ανά φάση, δραστηριότητα και θέση εργασίας ώστε να μπορούν να προβλέπονται όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι από την κάθε εργασία και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των εργασιών που εκτελούνται ταυτόχρονα.

27: Εάν καταγράφονται οι κίνδυνοι που ενέχονται σε κάθε θέση εργασίας π.χ. κίνδυνος πτώσης κατά την κατασκευή ξυλότυπου της πλάκας ισογείου, κίνδυνος κοπής κατά την επεξεργασία οπλισμού κολώνων υπογείου, κ.τ.λ.

28: Εάν καταγράφονται οι κίνδυνοι που δημιουργούνται σε συγκεκριμένη θέση εργασίας λόγω της διεξαγωγής άλλης εργασίας ταυτόχρονα π.χ. κίνδυνος πτώσης υλικών κατά το κτίσιμο τούβλων στον πρώτο όροφο πάνω σε κτίστη που σοβατίζει στο ισόγειο, κ.τ.λ.

29: Εάν καταγράφονται τα απαιτούμενα μέτρα για την αποφυγή ή την μείωση των κινδύνων που ενέχονται σε κάθε θέση εργασίας καθώς και οι ασφαλείς μέθοδοι εργασίας (π.χ. ασφαλής μέθοδος ανιστήριξης πρανών εκσκαφής), τεχνικά (μέτρα συλλογικής/ατομικής προστασίας) και οργανωτικά μέτρα (ωράριο, εναλλαγή προσωπικού κ.τ.λ.)

30: Εάν καταγράφονται τα απαιτούμενα μέτρα για την αποφυγή ή την μείωση των κινδύνων που δημιουργούνται λόγω της ταυτόχρονης διεξαγωγής εργασιών.

31: Εάν υπάρχει ως παράρτημα η αποτύπωση των σημείων εγκατάστασης των ικριωμάτων σε αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια και καθορίζεται ο τύπος τους.

32: Εάν έχει δοθεί αντίγραφο του ΣΑΥ ή το μέρος που αφορά την εργασία τους ,σε όλους τους υπεργολάβους ώστε να είναι ενήμεροι για να εφαρμόζουν τα καθορισμένα μέτρα και διαδικασίες.

Δ. Συντονιστής Ασφάλειας & Υγείας (στάδιο εκτέλεσης έργου):

33: Εάν Συντονιστής είναι το ίδιο φυσικό πρόσωπο που καθορίζεται στην εκ των προτέρων γνωστοποίηση.

34: (Α) Εάν πρόκειται για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια πέραν των 100 εργάσιμων ημερών με ταυτόχρονη απασχόληση 20 ατόμων ή με όγκο εργασίας πέραν των 2000 ημερομισθίων, ο Συντονιστής πρέπει (i) να είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο μελών του ΕΤΕΚ και να έχει επαρκείς γνώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας ή (ii) να έχει πανεπιστημιακό προσόν στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία ή (iii) να έχει δίπλωμα ΑΤΙ ή άλλο ισοδύναμο δίπλωμα, τριετή προϋπηρεσία σε εργοτάξιο και επαρκείς γνώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας. **(Β)** Εάν σε μικρότερου μεγέθους εργοτάξια ο Συντονιστής έχει απολυτήριο μέσης ή τεχνικής εκπαίδευσης, επταετή προϋπηρεσία σε εργοτάξιο και επαρκείς γνώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας. **(Γ)** Εάν σε εργοτάξια που θα απασχολούνται ταυτόχρονα μέχρι 5 πρόσωπα ο Συντονιστής έχει τουλάχιστον επαρκείς γνώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας.

35: Εάν υπάρχουν στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι αναπροσαρμόζει το ΣΑΥ σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που προκύπτουν. Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται όταν γίνεται αναθεώρηση μεθόδων εργασίας ή μέτρων, σε σχέση με τις εργασίες νέων υπεργολάβων, την αλλαγή σχεδίων, κ.τ.λ.

36: Εάν ο Συντονιστής μεριμνά για την εφαρμογή του ΣΑΥ π.χ. με τακτικές επιθεωρήσεις και συμπληρώνοντας ερωτηματολόγια ελέγχου ή/και καταγράφοντας παρατηρήσεις / αποτελέσματα σχετικών επιθεωρήσεων ή/και ενημερώνοντας το ημερολόγιο εργοταξίου.

37: Εάν ο Συντονιστής οργανώνει τακτικές συναντήσεις μεταξύ των εργολάβων, υπεργολάβων, αυτοεργοδοτούμενων και άλλων εργοδοτών που εκτελούν εργασίες στο εργοτάξιο, για το συντονισμό των δραστηριοτήτων για την προστασία των προσώπων στην εργασία και την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.